

Dalbobeta ¼-dels mantal krono- augment.

Dalbobeta innehades som livstidsförläning enligt kungl.brev den 11 febr.1627 av löjtnanten Nils Jespersson Gripensköld(död1655).Men 1652 övergick den enligt Norrköpings beluts vilkor till Anders Björnefeldt,men kom aldrig i hans ägo på grund av 1655 års riksdag som försatte expektansförläningarna ur kraft.Glänås Kronogård och Dalbobeta gjordes till ett Rusthåll enligt kungl.brev den 17 juli 1655.Efter indelningsverkets omorganisation anslogs dessa hemman forfarande till kavalleriet nr.80 och nr.63 Vadstena kompani.

Den 30 okt.1715 vigdes Per Jönsson i Dalbobeta med Karin Nilsson.Han var född den 29 juni 1693 i Dalbobeta.Sven Tollander skriver att han var 24 år då han gifter sig och om det stämmer borde han vara född 1690.Då han dör 1771 anges hans ålder till 81 år,vilket styrker att han var född 1690. Karin Nilsson var född ca.1683 i Kälkestad och hon har vistats i hemmet tills hon gifter sig.Den 7 aug.1716 avlider hon i en svår barns börd då hon får sitt första barn,dottern Brita,hon är då 33 år gammal.Per Jönsson gifter om sig den 26 dec.1717 med Brita Nilsson från Svanshals.Sven Tollander anger hennes födelse till den 1 mars 1687,men hon är troligen född 1690,ty då hon dör 1775 är hon 85 år gammal.De får 2 söner och fem döttrar tillsammans.Catharina född den 15 april 1718,Jöns född den 20 mars 1720,Maria född den 4 aug.1722,Olof född den 21 febr.1725,Anna född den 7 okt.1727,hon dör 1729 i kopporna 2 år gammal,ifebr.1730 föds ett flickebarn som är så svagt att änkan Maria ger henne nöddop och strax därefter dör barnet utan namn,slutligen Anna född den 2 febr.1731.Per Jönsson och hans hustru bor sedan kvar i Dalbobeta till deras död,Han dör den 16 juli 1771 i vattusot 81 år gammal och hon den 16 jan.1775,85 år gammal.

År 1775 är Sven Persson och hans hustru Annica Andersdotter bönder i Dalbobeta då deras son Peter föds den 19 november.De får sedan söner Anders född den 23 mars 1777 och Jonas den 6 febr.1779.Samma år flyttar familjen till V.Tollstad.Det är sedan obekant vem som brukar Dalbobeta fram till 1787,då Nils Andersson kommer dit som bonde.

Nils Andersson var född den 19 april 1758 i Kamphemmet, Röks socken och son till Anders Jönsson och Anna Nilsson.Han gifter sig den 9 dec.1787 med Maja Persdotter och i samband med giftermålet flyttar de till Dalbobeta.Maja Persdotter var född den 19 mars 1766 i Väversunda och dotter till Peter Månsson.Två barn föds i Dalbobeta,Anna Margareta född den 1 nov.1788 och Anders född den 24 april 1790.År 1792 anges familjen som bortflyttad,okänt vart.

Eric Ericsson kommer till Dalbobeta 1793 från Svanshals Västergård.Han var född den 13 dec.1752 i Svanshals Västergård och son till häradshövdingen Eric Larsson och Maria Persdotter.Eric Ericsson gifter sig den 4 juni 1782 med sin kusin Catharina Ericsson.Hon var född den 29 febr.1764 i Särthöga och dotter till f.fjärdingsmannen Eric Nilsson och Brita Persdotter.De har fått kungl.majts.nådiga tillstånd till giftermålet.Deras mödrar var halvsystrar och döttrar till Per Jönsson i Dalbobeta.De är bönder i Svanshals Västergård då deras tre första barn föds,Eric den 1 sept.1783,Anders den 4 maj 1788 och Maja Catharina den 23 jan.1792.Den sista dottern,Anna Brita föds den 29 april 1795 i Dalbobeta.Eric Ericsson är mycket sjuklig och lider av lungsjuka och då han avlider den 30 april 1815 62 år gammal har han genom gåva och förtida arv överlåtit gården på sonen Anders Ericsson.Dennes bror Eric har dött i lungsjuka redan 1804,endast 20 år gammal.Änkan Catharina Ericsson gifter om sig 1824 med kusken Rydberg på Boxholms Herrgård.Hon blir änka för

andra gången 1832 och flyttar då tillbaka till Dalbobeta. Hon lever sedan till den 30 mars 1853 då hon avlider 89 år gammal.

Anders Ericsson gifter sig 18 nov. 1814 med rusthållardottern Anna Greta Andersdotter från Valla Kronogård där föräldrarna, Anders Persson och Maja Persdotter var bönder och född 1793. De får fyra barn, Carl Petter född den 29 dec. 1814, Eric Gustaf född den 15 sept. 1816, Anna Sofia född den 25 okt. 1818 och Anders August född den 4 jan. 1822. Anna Greta Andersdotter avlider den 25 maj 1824. Hon har då varit sjuklig en längre tid "av ett svagt bröst". Hon blev 31 år gammal. Anders Ericsson gifter om sig den 13 febr. 1829 med Stina Cajsa Andersdotter från Svanshals Svanegård. Hon var född den 8 juni 1811 i Överby och dotter till Anders Bengtsson och Lena Jönsdotter. Hennes föräldrar är bönder i Ö. Elgsjö i Bjälbo socken då fadern avlider den 22 juni 1824 och hennes mor gifter sedan om sig med Erland Svensson i Svanshals Svanegård. Stina Cajsa Andersdotter får av styvfadern som gåva hans två gårdar i Svanshals by, Svanegården och Västergården enligt fastebrev den 26 jan. 1829. De kan kanske ses som en brölloppsgåva då hon gifter sig samma år i februari. Anders Ericsson och Stina Cajsa Andersdotter får barnen, Mathilda Carolina född den 18 sept. 1830, död 7 april 1831, Johan Axel den 26 april 1832, Lars Vilhelm den 7 okt. 1834, Sven Magnus den 7 juni 1837, Adolf Fritz den 21 dec. 1839 och Claes Otto den 29 april 1842. Anders Ericsson avlider den 15 nov. 1849 av "bröstsjukdom", 61 år gammal. Arvingar är sönerna i hans första äktenskap, Carl Petter Andersson i Millingstorp, Erik Andersson i Alsike och organisten i Svanshals August Andersson samt avlidna dottern Sofia Andersdotters två barn, August och Mathilda Kjällenberg. I sitt andra äktenskap med Stina Cajsa Andersdotter hans fem söner, Johan Axel, Lars Vilhelm, Sven Magnus, Adolf Fritz och Claes Otto. Fastigheten består av ¼-dels krono-augment Dalbobeta, änkans två gårdar i Svanshals by är hennes enskilda egendom och noteras endast i bouppteckningen. Stina Cajsa Andersdotter flyttar sedan 1850 med sina söner till Svanshals Svanegård som sonen Johan Axel Andersson brukar.

Sonen Erik Gustaf Andersson i Anders Ericssons första äktenskap flyttar till Dalbobeta 1850 och övertar gården. Han har då varit bonde i Alsike. Han gifter sig den 10 sept. 1851 med rusthållardottern Johanna Carolina Samuelsdotter från Haddetorp i Heda Socken. Hon var född den 7 sept. 1825 och dotter till Samuel Israelsson, som dött den 16 april samma år och Anna Carolina Olofsdotter. De får barnen, Hilda Sofia född den 2 febr. 1848, ett trolovningsbarn, Anna Margareta Olivia född den 1 okt. 1851, Clara Amanda Carolina född den 15 juli 1853, Axel född den 23 juli 1855, Josephina Vilhelmina född den 15 april 1857, Carl August född den 15 maj 1858, Erik Albert född den 2 dec. 1859, Gustaf Vilhelm född den 29 nov. 1861, död 6 mars 1864, Johanna Vilhelmina född den 27 dec. 1864 och Erik Gustaf Vilhelm född den 29 nov. 1869. Dottern Anna Margareta dör den 29 aug. 1876 i lungrot, 25 år gammal och fadern, Erik Gustaf Andersson avlider året därpå den 28 januari i lungrot 61 år gammal. Arvingar är jämte änkan Johanna Carolina Samuelsdotter de åtta barnen, dottern Hilda gift med landtbrukaren Alfred Pettersson på Tomta, Amanda gift med skolläraren Frans Petersson på Hjortqvarn, sonen Axel myndig och omyndiga Albertina, 20 år, Carl 19 år, Albert 18 år, Vilhelmina 13 år och Erik 9 år gamla. Deras rätt bevakades av deras farbror Carl Petter Andersson i Kvarntorp. Fastigheten bestod då av ¼-dels mantal krono-skatte Dalbobeta med såg och kvarn. Taxeringsvärde var 9100 kr. Gården äges sedan av sterbhuset och sonen Axel Andersson arrenderar den. Han gifter sig den 1 jan. 1880 med Hulda Vilhelmina Nord, född den 20 juli 1853. De har sonen Erik Axel född den 9 dec. 1879. Axel Andersson med familj flyttar den 9 nov. 1881 till Alsike. Brodern Carl August Andersson utvandrar den 27 april 1881 till N. Amerika, Systemen Johanna Vilhelmina den 14 nov. 1887 och Erik Gustaf Vilhelm den 14 mars 1891.

Karl Johan Samuelsson kommer till Dalbobeta från Samuelsberg den 8 nov. 1881 som arrendator. Han var född den 26 febr. 1852 och har gift sig den 17 okt. 1873 med Kristina Josefina Andersdotter, född den 9 sept. 1851 i St. Åby. De har barnen, Oskar Albert född 18 okt. 1874, Albertina född 2

nov.1880,Hulda Maria född 7 febr.1882,Anders Robert Samuel född 10 nov.1883 och Karl August född 15 jan.1885.Den 5 nov.1885 flyttar familjen till Glänås Kronogård.

Ny arrendator blir Gustaf Albert Pettersson som kommer hit med sin familj den 8 juli 1885 från Kärr.Han var född den 1 juli 1851 i Valla Rusthåll och gift med Maria Charlotta Magnidotter,född den 1 okt.1851 i Orlunda.De har barnen,Gustaf Algot född 6 april 1878,Anders Robert född 13 juli 1879,Sara Elisabet född 8 aug.1880,Karl Adolf född 16 dec.1883 och Oskar Arvid född 8 aug.1885.Familjen flyttar den 6 nov.1888 till Kvarntorp.

Den 6 nov.1888 kommer Anders Jonsson till Dalbobeta som ny arrendator.Han var född den 26 okt.1826 i V.Tollstad och hustrun,Maria Kristina Karlsdotter,född den 12 nov.1824 i Trehörna.De har tre barn med sig,Hilda Johanna född 15 okt.1850,Karl Gustaf född 6 dec.1853 och Ernst Ludvig född 30 aug.1861.De kom hit närmast från Rök och den 23 mars 1890 flyttar de åter till Rök.

Sonen Erik Albert Andersson övertar då arrendet av gården.Det lyses för honom och Jenny Olivia Strid den 1,8 och 15 november 1908.De har en son tillsammans,Erik Artur född den 27 dec.1904.Vad som sedan har hänt är okänt,men den 13 okt.1909 har Domkapitlet i Linköping utfärdat ett skiljebrev mellan de bägge "fästehjonen".Jenny Strid har utvandrat den 6 april 1891 till N.Amerika och har återvänt den 22 febr.1905 till Sverige,Svanshals och Stridstorp.Det har noterats i kyrkboken att hon saknar intyg om fräjd och hinderlöshet från den 6/4 1891 och till den 23/2 1905.Annonsering har skett i Post och Inrikes tidningar.Då sonen är född i Svanshals och Erik Albert Andersson är barnets far,måste hon kommit tidigare tillbaka till Sverige.Erik Albert Andersson gifter sig sedan den 8 juli 1911 med Anna Betty Andersson Hemmadotter från Särzhöga Skattegård.Vigseln sker i Slaka församling av komminister J.A.Setterdahl.De får dottern Svea Margareta född den 10 sept.1911.

Den 21 okt.1914 hålles ett sammanträde angående laga skifte å ¼-dels mantal Dalbobeta på begäran av trävaruhandlaren Frans Oskar Jakobsson i Tomta som köpt 13/64-dels mantal i gården. De övriga ägarna kom inte till mötet,men det medelades att Albert Andersson i Dalbobeta ägde 2/64-dels mantal och Albertina Andersson 1/64-dels mantal.Det saknades kartor över skifteslaget varför det bestämdes att karta 1/4000 skulle upprättas och arbetet härmed skulle påbörjas följande dag.

Frans Oskar Jakobsson var född den 28 maj 1862 i Veta Östergård,Veta socken och son till Jakob Eriksson och Brita Johansdotter.Hans hustru,Maria Vilhelmina Palmblad var född den 31 juli 1871 i Säby socken,dotter till f.d. fanjunkaren C.U.Palmblad och Christina Vilhelmina Petersdotter.De har barnen,Jakob Eskil Uddo född 7 mars 1896,Ella Maria Elisabet född 4 febr.1898,Rut Karin Vilhelmina född 29 april 1899,Nelly Margareta Eleonora född 24 okt.1901,Elsa Märta Elvira född 30 okt.1904 och Sara Gulli Teresia född 28 april 1910.Familjen kommer till Tomta den 20 aug.1914 från Stengårdstorp i Röks socken.Familjen flyttar 1918 till Väderstad.

Den 6 nov.1914 återupptogs förhandlingarna om laga skifte i Dalbobeta.Ägarna kom då överens om att själva fördela åbyggnaderna sins emellan.Då dessa var av så bristfällig beskaffenhet att ombyggnad eller genomgående reparation var nödvändigt för dess framtida brukande.Man bestämde därför att ingen ersättning för ålagd utflyttningskyldighet skulle ske.Den 16 april 1917 skedde en förnyad handläggning av laga skifte i Dalbobeta,då det fanns anmärkning mot den tidigare handläggningen.Lysings härads ägodelningsrätt hade inte kunnat godkänna delningen då Änghemmet inte var avsöndrat.Den 4 dec.1916 anmälde Erik Albert Andersson att han jämte hustrun Betty Andersson inköpt 13/64-dels mantal av hemmanet av Oskar Jakobsson och den 11 juni 1917 fastställdes avsöndringen av Änghemmet och laga skiftet avslutades den 13 aug.1917.Änkan Johanna Carolina Samuelsdotter har avlidit den 9 april 1916,91 år gammal. Erik Albert Andersson avlider den

17 maj 1932, 73 år gammal. Änkan, Anna Betty Andersson tar en fosterson, Nils Gösta Olsson, född den 23 jan. 1931 i Motala och kommer till Dalbobeta den 10 jan. 1933 från Fornåsa.

Dottern, Svea Margareta gifter sig den 29 april 1939 med Knut Erik Johansson. Han var född den 28 april 1911 i Västra Harg.

Claudio Nyström kommer till Dalbobeta den 22 april 1926 från Palsgård i Hovs socken som arrendator. Han flyttar sedan till Kärrbo den 9 nov. 1927 som lägenhetsägare. Den 15 nov 1930 flyttar han tillbaka till Dalbobeta, han hade då blivit ägare till 13/64-dels mantal i gården. Han var född den 2 sept. 1884 i Svendborg Danmark och son till Bildhuggaren Alfred Nyström och Dagmar Camilla Fredrika Nyström f. Weber. Han gifter sig den 11 mars 1911 med Ebba von Reedtz, född den 13 febr. 1880 i Charlottenlund, Danmark. De tar en fosterson, Sven Axel född den 19 juli 1918 i hov. Modern var Elsvig Amalia Andersson, piga i Palsgården som då ägdes av Claudio Nyström. Den 28 dec. 1929 har de av Mjölby domsaga erhållit tillstånd att adoptera Sven Axel Jakobsson och det har sedan registrerats i Svanshals kyrkoarkiv den 30 maj 1930. Claudio Nyström avlider den 17 juni 1940.

Källor.

Svanshals AI:2-17, AI:1-5, C:1-9. KI:1. Rök AI:1s.21. Östra Tollstad C:9s.117, Säby C:11s.69, Veta CI:8s.13, Hov AI:3s.152, Danderyd FI:2s.7, Alla:1s.313, Västra Ny C:4s.1.

Lysings Häradsrätt FII:24s.177, FII:43s.1057, FII:34s.979, FII:50s.481.

Lantmäteriets historiska kartor Akt nr.05-SVA-126, Akt nr.05-SVA-AVS44.